

Primjena kisika u kući

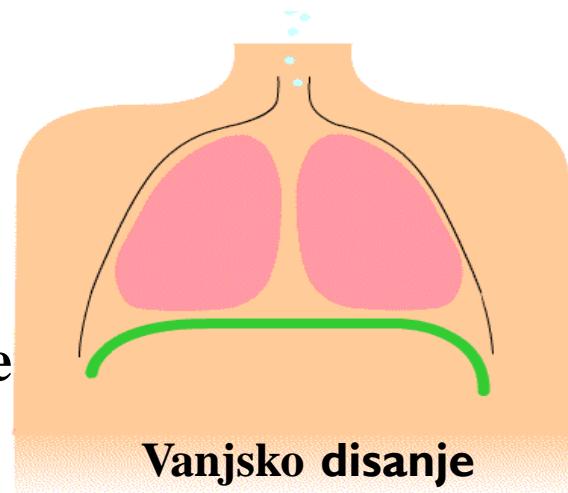
Mira Talaja, mag. med. techn.

nastavni materijali

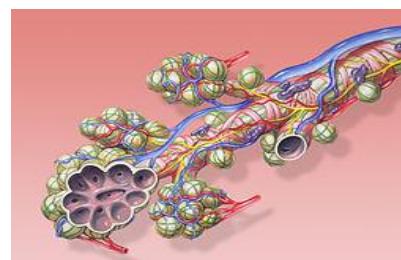
Podsjetimo se...

Što je disanje?

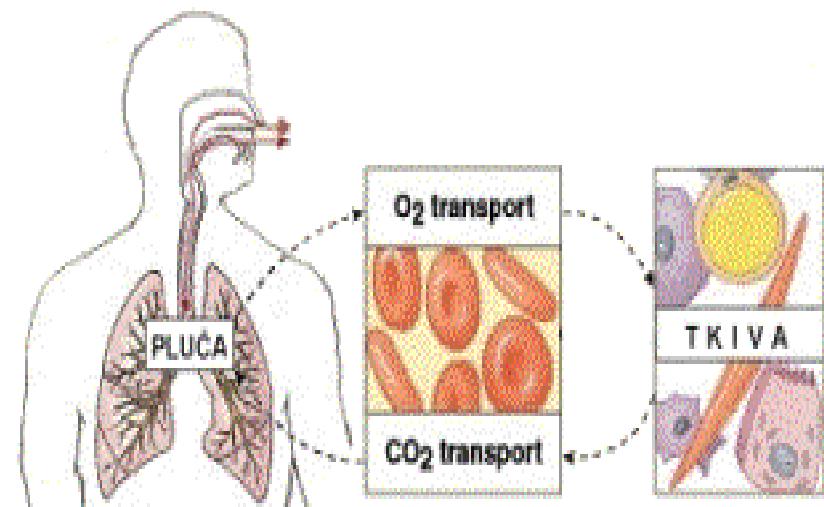
proces izmjene kisika i ugljičnog dioksida između organizama i okoline

Vanjsko disanje

Izmjena plinova
-odvija se na nivou alveola
i plućnih kapilara

Unutarnje disanje/stanično disanje
- proces koji se odvija na razini tkiva i stanica

Podsjetimo se...

Koja je temeljna funkcija dišnog sustava?

D I S A N J E

Funkcije
disanja

- pročiščavanje
- vlaženje
- zagrijavanje udahnutog zraka (doprema zraka u pluća)
- izmjena plinova u plućnim alveolama

Podsjetimo se...

Zasićenje (saturacija) kisikom

(SpO₂) >90%

HIPOKSIJA

- ✓ smanjena koncentracija kisika u tkivima
- ✓ zasićenje (saturacija) kisikom (SpO₂) < 90%

Simptomi:

- ✓ kašalj i iskašljavanje
- ✓ bol u prsima i nedostatak daha
- ✓ cijanoza okrajina
- ✓ gubitak tjelesne mase
- ✓ oticanje donjih ekstremiteta

LIJEČENJE →

Terapija kisikom (oksigenoterapija)

Definicija: davanje kisika bolesniku u koncentraciji većoj od koncentracije kisika u zraku (21%)

**BOLNIČKO
LIJEĆENJE**

LIJEĆENJE KOD KUĆE
**-boce sa komprimiranim
kisikom**
-boce sa tekućim kisikom
-koncentrator kisika

Indikacije za primjenu kisika (oksigenoterapija)

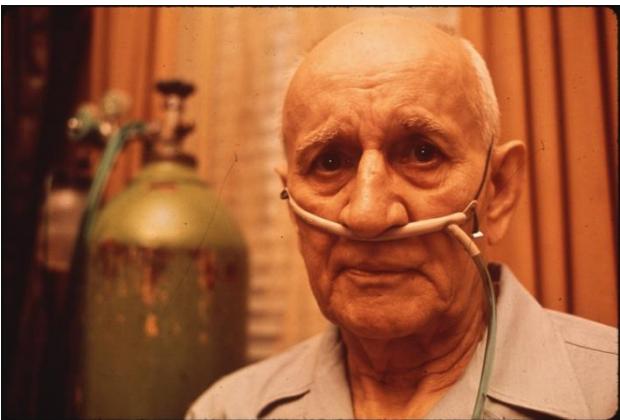
U kući bolesnika

- **oštećenja neuromuskularnog sustava disanja**
- **bolesti pluća i dišnih putova**
- **bolesti srca**
 - ✓ KOBP
 - ✓ emfizem
 - ✓ astma
 - ✓ maligne bolesti pluća i drugih organa

Načini primjene kisika u kući

BOCA ZA KISIK

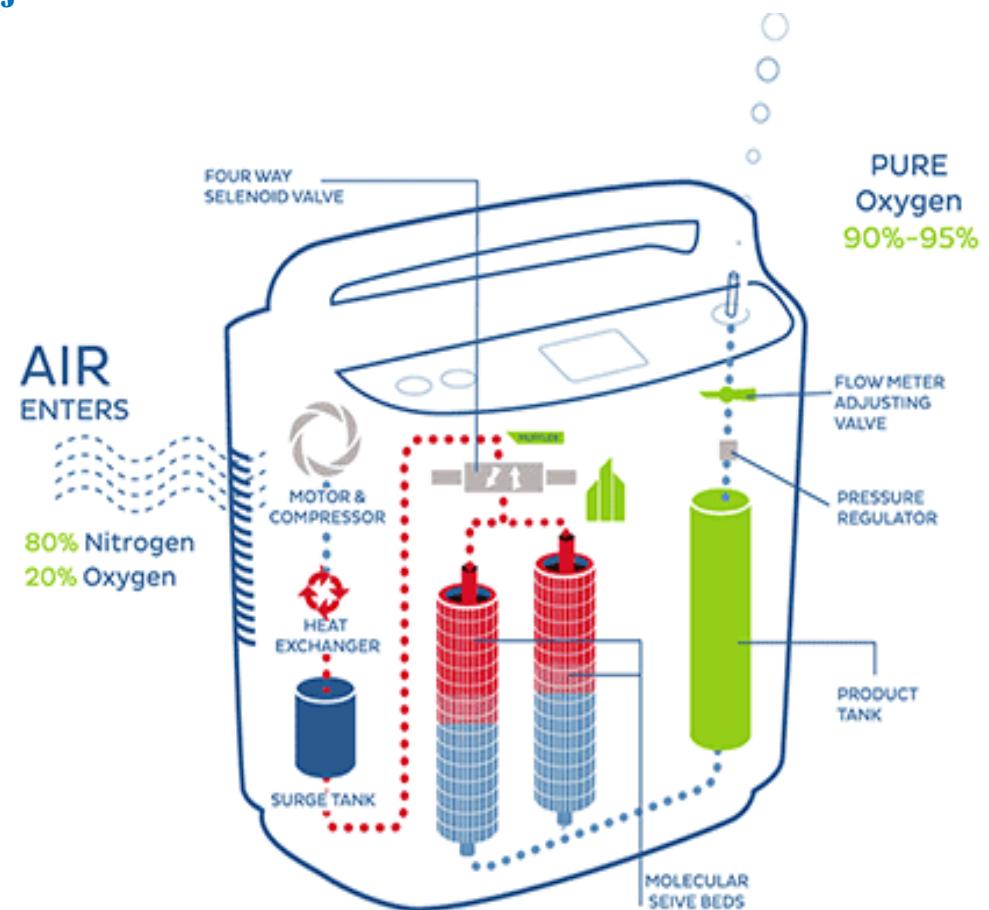
KONCENTRATOR KISIKA

PORTABILNI KONCENTRATOR

- ✓ stvaranje kisika uključivanjem u električnu mrežu
- ✓ jasna, pisana uputstva za primjenu
- ✓ alarm - zvučni i vidni
- ✓ protok zraka 1-5l/min,
- ✓ prosječna udio kisika 90%
- ✓ ventilator
- ✓ punjenje- električna mreža/baterije
- ✓ težina oko 13,6 kg

Primjena kisika u kući

✓ prema pisanom nalogu izabranog liječnika

Kako do pomagala za primjenu kisika u kući?

LIJEČNIK SPECIJALIST (pulmolog ili ORL)

NALAZ + DOZNAKA

HZZO

LIJEČNIČKI POVJERENS

LIJEČNIČKO POVJERENSTVO

Aplikatori za primjenu kisika u kući

- **Nosni kateteri**

protok od 2 l/min, koncentracija kisika u hipofarinksu od 25 do 30%

Jednostruki (nazofaringealni kateteri)

Dvostruki ili binazalni

pacijent može govoriti, kašljati, kihati, jesti

koncentracija kisika do 40%

- **Jednostavne maske za kisik**

koncentracija kisika od 35 do 60% kisika /protok od 5 do 10 l/min

Zadaci i intervencije medicinske sestre

Planiranje i priprema za prvi kućni posjet

- ✓ Priprema medicinske sestre
- ✓ Najava bolesniku
- ✓ Priprema materijala, pribora
- ✓ Prilagodba prostora
- ✓ Priprema bolesnika

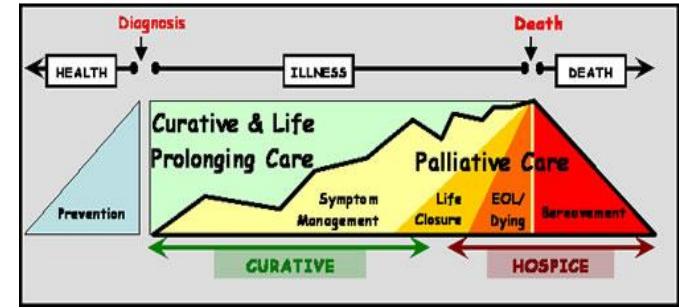

HRVATSKI ZAVOD ZA ZDRAVSTVENO OSIGURANJE		ZDRAVSTVENA USTANOVА - PRIVATNA ORDINACIJA (pečat)			
PODRIJĘNI URED	Šifra ustanove - ordinacije				
Broj područnog ureda					
1. PODACI O OSIGURANOJ OSOBI					
Broj osigurane osobe ili Mj. osigurane osobe u Zavodu	Kategorija osiguranja	Djelava osiguranja	Spol		
OIB*	M	Z	Broj vodicne osig.		
Zak. o obvezni osig.* DR [] S		Preduz. / /			
Evidencijski broj primjene odjeđe na reduprofesionalne bolnice					
Ime i prezime _____					
Adresa _____					
Broj osigurane osobe ili Mj. osigurane osobe u zdravstvenoj ustanovi (djelato) _____					
Ime i prezime _____					
NALOG Broj _____ ZA PROVOĐENJE ZDRAVSTVENE NJEGE U KUĆI					
2. ISPUŠNJAK IZABRANI DOKTOR MEDICINE					
od	do				
Prvi put	☐	Nastavno	☐		
Dijagnostičko-terapijski postupci iz Odlike o osnovama za sklapanje ugovora o provođenju zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja					
1.	puta	Tjedno	☐	ukupno	puta
2.	puta	☐	ukupno	puta	
3.	puta	☐	ukupno	puta	
4.	puta	☐	ukupno	puta	
Dijagonza:			Šifra MKB		
Obrazloženje					
U	dnje	20	g.	M.P.	
HZZO-Dokument, Zagreb Ulica Vršačka 13, 10000 Zagreb				Potpis i faksimil izabrenog doktora	
* - odgovornost zadržati				Šifra	
Tiskanje se isporučuje u M (0) primjera					

Zadaci i intervencije medicinske sestre

Procjena

- ✓ psihofizičkog stanja bolesnika
- ✓ prohodnosti nosne šupljine i dišnih puteva
- ✓ ispravnosti aparature i izvora kisika
- ✓ prohodnosti aplikatora

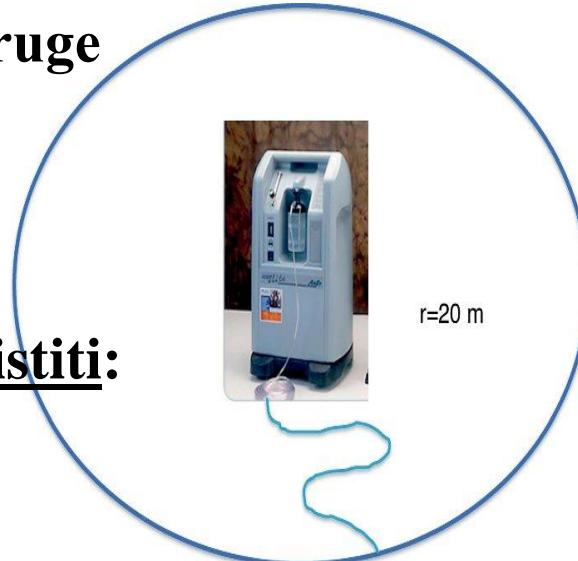
Priprema materijala/pribora

- ✓ pribor za osobnu zaštitu
- ✓ izvor kisika
- ✓ redestilirana voda
- ✓ aplikator za primjenu kisika

Prilagodba prostora

- ✓ ne pušiti u blizini bolesnika
- ✓ najmanje 2 m udaljenost od direktnog izvora topline
- ✓ ne koristiti u blizini zapaljva sredstva: razrjeđivač boja, sprejeve
- ✓ izbjegavajti produžne kablove
- ✓ ne spajati u utičnicu s koncentratorom druge uređaje
- ✓ spriječiti prevrtanje
- ✓ pri provođenju zdravstvene njegi ne koristiti:
masti, ulja, alkohol, vazelin

Tijek izvođenja postupka

- ✓ primijeniti standard 5P za primjenu lijeka na siguran način
- ✓ objasniti bolesniku postupak
- ✓ dopustiti pitanja
- ✓ osigurati bolesniku ugodan položaj
- ✓ osigurati privatnost
- ✓ uključiti obitelj
- ✓ primjeniti mjere osobne zaštite
- ✓ u ovlaživač uliti redestiliranu vodu

Tijek izvođenja postupka

- ✓ primjeniti pravilnu tehniku postavljanja aplikatora
- ✓ primjeniti propisanu terapiju kisikom
- ✓ evidentirati vrijeme
- ✓ kontrolirat primjenu terapije/ vitalne funkcije bolesnika
- ✓ ublažiti strah kod bolesnika
- ✓ pravilno zbrinuti medicinski otpad

tehnika postavljanja nazalnog katetera

Tijek izvođenja postupka

Dokumentirati postupak

- ✓ evidentirati kućni posjet
- ✓ naznačiti poteškoće, probleme, komplikacije

O svakoj promjeni stanja bolesnika obavijestiti:

- ✓ obiteljskog liječnika (usmeno/pisano)
- ✓ patronažnu sestru

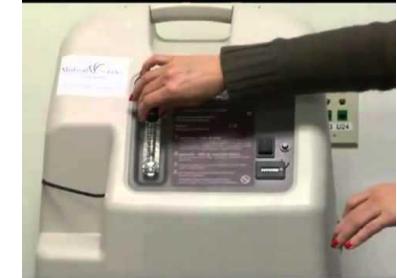
Komplikacije i rizik kod primjene kisika u kući

Niska terapijska doza

- ✓ hipoventilacija, kašalj i bolovi u prsima, edem pluća

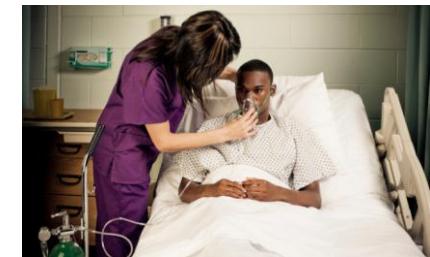
Visoka koncentracija kisika > od 50% 24-48 sati

- ✓ edem pluća, acidozna

Simptomi središnjeg živčanog sustava

- ✓ mučnina, vrtoglavica, konfuzija
- ✓ gubitak svijesti, epileptički napadaji

Zadaća medicinske sestre:

- ✓ smanjiti koncentraciju kisika
- ✓ održati normalne fiziološke funkcije bolesnika
- ✓ obavijestiti obiteljskog liječnika

- **Rizik – prilagodba prostora**

Zdravstveni odgoj

- **poučiti i poticati bolesnika za sigurno samozbrinjavanje**
- **poučiti obitelj/skrbnika/osobnog asistenta za pomoć bolesniku**
- **uputiti bolesnika na potrebu redovne kontrole kod liječnika**
- **poučiti bolesnika mjerama spriječavanja komplikacija i rizika**

Zablude i predrasude među bolesnicima:

"Bit ću vezan za krevet"

"Izgledat ću glupo"

"Postat ću ovisan o kisiku"

Ali, ne zaboravite na kontrolе.

